

„MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB MAGASÉPÍTÉSŰ BERUHÁZÁSA VOLT A RENDSZER- VÁLTÁS ÓTA”

Interjú Scheer Sándorral, a Market Építő Zrt.
vezérigazgatójával

Octogon: Magyarország eredetileg 2021-ben rendezte volna a vizes világbajnokságot, majd a mexikói Guadalajara helyére beugorva 2017 lett az új dátum. Mit jelentett a Market számára ez a szituáció?

SCHEER SÁNDOR: Amikor Guadalajara visszalépésével felmerült a lehetőség, hogy az idei vebének Magyarország lehet a házigazdája, azzal egyrészt új helyzet állt elő, de a szakma is bizonyította, hogy a korábbi építészeti koncepció nem megvalósítható, át kell alakítani az egészet. Ebből az átalakításból fejlődött ki a mi műszaki tartalmunk, az a koncepció, amit utána nekünk meg kellett tervezni és felépíteni, ami nagyon szigorúan a sportról, a sport igényeiről szólt.

Milyen szakmai okok indokolták a koncepcióváltást?

Az aranyhullám látványtervvel sikerült megnyerni a vebé rendezést, de a terv sok tekintetben alkalmatlan volt a megépítésre. Az épület

statikai modellje nem állt meg és maga a vebé helyszín sem volt alkalmas ennek a tervnek a befogadására; nem fért volna el a helyszíni adottságok miatt, így már az első adandó alkalommal el kellett forgatni az egész tervezendő épületet. Nagyon speciálisak a helyszíni adottságok, ez egy ropant korlátozott, „bezárt” terület. Hogy csak néhány adottságot említsek: az ideiglenes lelátók alatti területen van két óriási, a Dunába bekötött, a teljes fővárost szolgáló túlfolyócsatorna, illetve speciális vízvezeték-hálózat fut a Népfürdő utcával párhuzamosan a telekhatáron. Ott a gát a Duna mellett és a strand a másik oldalon. A megépült épület tetején több ezer tonna acél van fenn úgy, hogy a terület egyébként daruval csak egyetlen helyről, egyetlen pontról volt megközelíthető, a Strandfürdő felőli oldalról, ott is bontás után.

A jóval rövidebb kivitelezési határidő miatt a megszokottakhoz képest kellett valamit változtatniuk a kivitelezés módszerén?

Magyarországon még ma is nagyon ritkán alkalmazott, az úgynevezett design and build konstrukció, ami azt jelenti, hogy kapunk egy koncepciót, előírásokat, normákat, és azt mondják, hogy készítsd el az engedélyezési-, a kiviteli- és a belsőépítészeti terveket, építsd meg, aztán add át a kulcsokat. Plusz majd bontsd el a vebé lelátót és alakítsd át az épületet. Ebben a konstrukcióban építettük meg a Duna Arénát, ami Magyarország legnagyobb magasépítésű beruházása volt a rendszerváltás óta, és nagyon rövid határidővel kellett létrehozunk – ez így együtt különösen nagy kihívást jelentett számunkra. Design and build konstrukcióban dolgozni pedig azért is kihívás, mert minden munkanapon, héten, hónapban úgy kell építenünk, úgy kell kihasználnunk az időt, hogy közben tervezni is kell. Nagyon fontos a hatékonyság, a kapacitások elosztása mindig, de egy ilyen helyzetben különösen. Ezzel kapcsolatban beszéldesek a számok. Közel 100 főt tett ki a tervezői, szakértői stábon az építkezésen. Ami a helyszíni munkálatokat

Portréfotó: Végel Dániel

Az épület részlete, jobbra az egyik ideiglenes lelátóval.
Fotó: Bujnovszky Tamás

illeti, a legtöbben és egyazon időben 890-900 ember dolgozott az épületen, és ha beleszámítom azokat a résztvevőket is, akik nem a helyszínen dolgoztak, hanem például a szerkezetek gyártásán, akkor velük együtt nagyjából 1500-2000 emberről beszélünk.

A közelmúltban a helyszínen járt a 2020-as tokiói olimpia létesítményigazgatója, aki az Arénát bejárva úgy nyilatkozott, hogy megismerve az épületet, ő is hasonló konstrukciójú, később visszabontható uszodát terveznek. Ez még most, a vébé előtt komoly nemzetközi elismerésnek számít.

Valóban, és ez nemcsak a kivitelezőket, a beruházókat is illeti. Azt gondolom, hogy akkor végzi felelősen a munkáját bárki, ha a világ élvonalát célozza meg. Ennek minden beruházásnál alapkövetelménynek kell lennie, különösen egy ilyen presztízsberuházás esetében. Itt is a legmagasabb színvonal elérése volt a feladat. És van valami, amit mindenképpen fontos kiemelni az épülettel kapcsolatban: az úszó-világbajnokság ideje az Aréna életében nagyon rövid pillanat, hiszen két hét a vébé, amit két hét veterán vébé követ. Vagyis szeptemberig a mostani formájában látjuk, aztán elbontjuk az ideiglenes lelátókat, és utána 50 vagy akár 80 évig fogunk nézni és használni egy, a jelenleginél kisebb hullámvonalú burokkal körbezárt épületet. Olyat, ami egészet alkot a Dagály Strandfürdővel. Ez volt az a mozzanat, amit folyamatosan hangsúlyoznom, közvetítenem kellett az összes közreműködő felé, azaz, hogy évtizedekre építünk. És a hosszú távú gondolkodás jelenik meg abban az elgondolásban is, hogy azok a kapcsolódó részek, amik a vébé után lekerülnek az épületről, a két szárnyépületrész, hasznosuljon. Ez egy kétütemű épület, aminek a vébé után van egy utóhasznosítási ütemrésze is: a lelátók szerkezetéből P+R parkoló lesznek, acélszerkezetükből csarnok. Szinte minden elem újrahasznosítható lesz.

Említette a Dagály Strandfürdőt, ennek a felújítása hogyan jött képbe?

Egyrészt az egy jó döntés volt a döntéshozók részéről, hogy a vébének szükséges egy olyan plusz helyszínt létrehozni, ami által az Aréna épületén kívül a szurkolóknak is helyet lehet biztosítani, illetve ami lehetőséget kínál a szponzori bemutatkozásokra.

Ez az úgynevezett FINA-Market létesítmény, ami a Dagály Strandfürdő helyszínén működik majd a vébé idején. Ugyanakkor a Dagály Strandfürdőt leromlott állapotban találtuk, a medencék például megsüllyedtek, így megérett a felújításra; máskülönben az 50 méteres medencéjét a vébét követő veterán vébé miatt amúgy is fel kellett volna újítani, a 25 méteres medencéjét pedig át kellett volna építeni. A terület és a létesítményei kibővítésén túl pedig az Arénához csatlakozó épületrész is épül, így egy komplexummá válik az Aréna és a Strandfürdő területe.

Vagyis mondhatjuk azt, hogy a főváros, az úszó-sport, ezen belül az élsport és a szabadidősport kapott egy olyan épületet, illetve egy olyan területet, amelyet már régóta megérdemelt?

Budapesten látszólag elegendő mennyiségű az úszó-sport számára a vízfelület, mert nagyon sok strand és fürdő van, viszont azok nem igazán alkalmasak versenysportra. Az úszó- és vízilabdásportban is, amiben erős a magyar élsport, állandó problémának számít a kellő mennyiségű vízfelület hiánya, amit orvosolni kellett. A tervezéskor nagyon fontos volt, hogy az Aréna épületén belül alaposan gondoljuk át azt, hogy milyen legyen az egyes uszodai funkciók elosztása az épületben. Több terv, több verzió is készült, hogy hogyan pozícionáljuk az egyes medencetípusokat. Végül a műgóró- és a bemelegítőmedence is – ez utóbbi akár tanmedenceként is funkcionálhat a vébé után – egy légtérbe került az 50 méteres medencével. Ez már komoly mennyiségű vízfelületet jelent az úszó-sport számára, ráadásul az épület lokációja, vagyis a Margitsziget és a Komjádi uszoda közelsége is azt erősíti, hogy kialakulhat a Duna Arénával egy olyan gócpont, amely az úszásoktatásnak és a versenysportnak is integrált helyszíne, ezen belül pedig az Aréna a magyar úszó-sport centruma lehet.

Ön szerint mi az, ami a legjobban megmarad majd az uszodával kapcsolatban az idelátogató külföldiekben? Mi az, ami a külső képén túl egyeduró tesz?

Amitől ez egyeduró válik, az szerintem a lokáció, a Duna közelsége, a Strandfürdővel való kapcsolat, és például az épületen kialakított felső tetőterasz az, ami pluszt ad az épületnek. És van valami,

ami építészeti, technológiailag hozzá tesz. A riói olimpián, vagy az előző vébén Kazanyban ideiglenes elemként kezelték a medencéket, ezért fémmedencéket használtak, amiben – és ezt a versenyzők is megerősítették –, nem ugyanolyan az úzás, a versengés. Minket nem tudtak rábeszélteni, hogy fémmedencét használjunk, ami egyébként a hosszútávú hasznosítással is egybees.

A hosszútávú hasznosítással kapcsolatban eszembe jut az utóhasznosítás kérdése, ami egyre gyakrabban merül fel a sportlétesítményeknél. Ez hogyan jelenik meg a Duna Aréna esetében?

Ez nagyon nehéz egy ilyen létesítménynél, és mi is sok energiát fordítottunk rá, hogy miképp lehet úgy hasznosítani, hogy a világbajnokság után is gazdaságosan üzemeltethető legyen. Ezért elhelyeztünk benne olyan lehetőségeket, amik többfunkcióssá teszik az épületet. Ilyen az uszoda működésétől függetlenül működtethető konferenciaterem, de kialakítottunk egy fitnessztermet is, ami a Strandfürdő felé is nyitott, és készül benne egy olyan szaunavilág, amelyet a világbajnokság után lehet jól használni, és a Strandfürdővel közösen üzemeltethető.

A FINA létesítményekért felelős bizottságának vezetője, Joaquim Pujol azt mondta, a homlokzat tette rá a legnagyobb benyomást. Önnek mi a kedvence az épületen?

Két kedves emlékem van a projektről, az egyik Pujol úr korábbi véleménye, aki tanácsadóként és műszaki ellenőrként végig velünk dolgozott a projektben. Ő azt mondta a projekt végén, hogy számára a profizmus és a lelkesedés együttállása volt az, amivel a pályafutása alatt máshol még nem találkozott, tapasztalatai alapján vagy az egyik, vagy a másik hiányzik a kivitelezéskor. A másik a megvalósításhoz kapcsolódik, hogy a rövid időkereten belül, egy nulláról elindult koncepció létrehozására milyen technológiai megoldást találtunk. Másfél-két hónapunk ráment arra, mire kiválasztottuk azt a verziót, amivel a költségkeretet és a határidőt tartani tudtuk: ha nem találjuk ki mi, kivitelezők azt az emlékes módszert, amit a környező országokban sem használt még senki ezelőtt (vagy más tetőmegoldást), akkor kizárt, hogy mindez időre elkészüljön.

„Egyazon időben 890-900 ember dolgozott az épületen.”

Ha végigtekint a Market eddigi munkáin, akkor hol helyez el ezek sorában a Duna Arénát?

Nagyon fontos állomás a cég számára ez az projekt, különösen, hogy a korábban már említett design and build szisztéma alapján hoztuk létre, szoros időpresben, és a visszajelzések is megerősítik, hogy mindez nagyon jó színvonalon tettük. Mindeközben olyan ez, mint egy versenyzőnél a nagy verseny és az azt követő másnap: példásan felkészültünk rá, megnyertük, és már most keressük a következő kihívásokat. (Dajka Balázs)